

EK 5.Köpek Eğitimi ile ilgili bilgi metni**KÖPEK EĞİTİMİ, AMAÇ VE EĞİTİMLERİ****1. Köpek Eğitimi**

Köpekler doğada sürü halinde yaşayan ve kendi aralarında hiyerarşi düzeni (alt-üst ilişkileri) olan canlılardır. Doğada köpekler yalnız yaşamaz. Köpek psikolojisinde bir sürü üyesi olmanın sağladığı güç ve avantajlar önemlidir. Bu nedenle köpeklerin doğasında sürüdeki konum ve üstünlük derecesi temel bir güdüdür. İnsan - köpek ilişkisinde insanlar ile birlikte toplum içerisinde yaşamakta olan köpekler için her zaman sürüde üstün tarafın insan olması bir zorunluluktur. Üstünlüğü despotluk ile karıştırmamak gerekir. Bahsettiğimiz üstünlük lider olmaktır. Köpeğiniz sizden korkması *despotluk*, size saygı duyması *liderlik* ve bu durum istenen bir özelliktir. Eğitimlerimizde amaçlardan birisi desize liderlik vasfını kazandırmak ve köpeğiniz ile doğru iletişim sağlamayı öğretmektir.

Köpekler ile insanlar arasında bir iletişim dili vardır. Bu dil basit komutların ötesindedir ve beden dili, sahiplenme duygusal bağ ile oluşan çok yönlü bir dildir. Köpek ile insan arasındaki iletişim otur-yat-bekle komutlarından çok daha fazlasıdır. Bizi bizden çok ve menfaatsiz sevebilen bir dost olan köpeğimizi anlamak için, onun nelerle mutlu olduğunu veya nelerden rahatsız olduğunu anlamak, istediği ya da istemediği olguları kavramak ve isteklerimizi ona aktarmak ve onunla daha sıkı bir bağ kurmak için bu dili öğrenmek zorundayız. Bu dilin yanında komutları da önemsemek gerekir. Çünkü komutlar köpek ile sahibinin arasında olan iletişimin ilk adımlarıdır. Önemli olan köpeğimizin; insan veya hayvan topluluğu içerisine çıktığında veya sahibisiyle yalnız kaldığında kimseyi rahatsız etmemeyi öğrenmesi, sosyal davranmayı bilmesi ve zamanla komutlara gerek duymamasıdır. Yani her şeyin başı sosyal olmayı öğretmektir.

Sokaklarda sahipsiz dolaşan ya da sahibi olduğu halde eğitim almadığı için insanlara özellikle de çocuklara saldıran köpeklerin neden olduğu problemlerin ülkemizde ciddi boyutta olduğu da göz önünde bulundurulursa, köpek eğitiminin ne kadar önemli olduğu daha iyi anlaşılacaktır.

Doğru ve zamanında başlayan eğitim çok önemlidir. İnsanlarda olduğu gibi hayvanlarda da yasaklar tatlı ve çekicidir. Yasaklamalar arttıkça köpeğin iletişime olan ihtiyacı ve buna bağlı olarak her yeni kişi ile karşılaştığında atlama, zıplama hareketleri de artmaktadır. Bu durum zaman geçtikçe içinden çıkılmaz hal alır ve davranış sorunları daha

da büyümeğe başlar.Köpeklerde bireysel sorunlar davranış (stereotipik davranış-anormal davranış) veya fizyolojik (beslenme yetersizliği, hastalıklar) kaynaklı olabilmektedir. Köpeğin sorun/sorunlarının hangi kaynaktan köken aldığını anlayıp çözümlmek gerekir. Bu yüzden köpek ile sahibi profesyonel anlamda eğitilerek aralarında ortak bir dil oluşturulmalıdır.

Eğitim yaşı yoktur! Çeşitli kaynaklarda belirtilen “Köpek eğitimi 6 aylıktan başlar.” cümlesi klişe hale gelmiştir ve kesinlikle yanlıştır. Köpeğimizin, ilk 6 aylık dönemde yaşadıkları hayatının geri kalan döneminde karakterini ve tavırlarını doğrudan etkileyecektir. Köpek eğitimi, köpek doğar doğmaz başlar. İlk 1-2 aylık dönemde (yavru dönemi), eğitimi anne tarafından verilmektedir. Bu dönemdeki eğitim sadece anne-yavru ve yavru-kardeşler arası içgüdüsel davranışları kapsamaktadır. Bu dönemden sonraki eğitimin sahibi ve profesyonel eğitmenler tarafından verilmesi en uygundur. Atalarımızın deyiimiyle “Ağaç yaş iken eğilir.” Bu durum yavru dönem köpek eğitimi için de geçerlidir. Eğitime ne kadar erken yaşta başlanırsa yavru, sahibi, dış dünya ve diğer bireylerle iletişimini (sosyalleştirme) o kadar kolay özümseyecektir.Ayrıca, evde sahibi yok iken yalnız kalmaya alışma, ısırma ve objeleri kemirme davranışların ilerlemeden düzeltilmesi ancak erken yaştaki profesyonel eğitimle oluşmaktadır.

Köpeklerde davranış bozukluğu veya anormal davranış görmek mümkündür. Bu davranışlar mama agresyonu (saldırganlığı) , insana karşı agresyon, korku, aşırı baskınlık, sosyalizasyon bozukluğu (asosyallik), stres etkeni ile karşılaşıldığında bir hareketin devamlı tekrarlanması (stereotipik davranış) gibi birçok kategoriye ayırmak mümkündür.Köpeklerde davranış bozuklukları, köpek sahibinin tecrübesizliği veya psikolojik veya organik kalıtsal hastalık ve sorunları olan köpeklerden yavru alınması gibi etkenlerle de oluşabilmektedir.Bu sorun veya sorunları çözmek için etkenin ya da etmenlerin neler olduğunu bulmak ve çözüm üretmek gerekmektedir. Bu da ancak profesyonel yardım ile oluşabilmektedir.

2. Amaç:

Veteriner Fakültesi’nde verilen eğitim ile köpeğin sahibi ile koordineli, düzenli günlük yaşama sahip olması, besleme, bakım ve oyun programı uygulama prensiplerinin doğru şekilde özümlemesi, sahip – köpek arası sağlıklı iletişim kurma ve geliştirmenin öğretilmesi, karşılıklı güven kavramının kazandırılması, sosyal uyum ve iş birliği ile bazı problemlerin erken yaşta önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim her köpekte aynı olumlu sonuçları vermeyebilir. Organik bir psikolojik rahatsızlığı olan köpekler (nörolojik bozukluklar saptanmış), lokal ya da sistemik enfeksiyöz hastalığı

olan köpekler (örneğin idrar yollarında yangı olan bir köpeğe tuvalet eğitimi verilemez), geçmişinde ciddi travmalar yaşamış (insanlardan veya hayvanlardan şiddete, olumsuz davranışa maruz kalma, dövüştürülmüş, karanlık yerde yetiştirilme gibi) köpeklerde eğitmeden önce rehabilitasyon düşünülmelidir. Asla unutulmamalıdır ki eğitim rehabilitasyon değildir! Çok ileriki yaşlardaki köpeklerin öğrenmesi zor olduğu için bazı eğitimler verilebilmektedir (örneğin yaşlı bir köpeğe ve karakteri son derece sakin bir köpeğe koruma eğitimi verilmesi zordur).

3. Verilen eğitimler

Merkez çalışanları köpeğinizle biraz zaman geçirdikten sonra bu eğitimi yapıp yapılamayacağı hakkında size bilgi verebilir.

3.1. Sosyalleştirme Eğitimi

Sosyalleştirme ve uyum eğitimi için kabul yaşı EN AZ 3 Aydır ve eğitim süresi en az 3 haftadır. Bu eğitimin amacı köpeğinizin sizin belirlediğiniz ev kurallarına uyması, evin düzenine ayak uydurması, gününün planlanması, etrafı ve çevreyi doğru bir şekilde tanınması temeline dayanmaktadır. Önceden bahsedildiği gibi erken dönem eğitim köpeğin geleceğini oluşturan temellerin tuğlaları gibidir. Eğitim süresince yerine konulan her sağlam tuğla köpeğinizin uygun karaktere sahip olmasını, her yanlış tuğla ise köpeğinizin farklı karaktere (agresif, korkak ya da çok baskın) sahip olması sonucunu doğuracaktır.

3.2. Tuvalet Eğitimi

Tuvalet eğitimi için kabul yaşı EN AZ 10 HAFTADır. Eğitim süresi en az 3 haftadır, nadiren bu süre 8 haftaya kadar uzayabilmektedir. Bu eğitimin amacı düzenli dışkılama davranışının öğretilmesidir. Köpek sahipleri genelde elinde ıslak mendille hayvanın peşinde saatlerce koşmaktadır. Bu istenmeyen bir durumdur ve uygun yaştaki eğitimle düzeltilebilir.

3.3. İtaat Eğitimi

İtaat eğitimi için kabul yaşı EN AZ 6 Aydır ve eğitim süresi en az 4 haftadır. Her ırktan köpeğin alması gereken eğitimdir. Köpeğe “Otur, yat, kalk, bekle, git, getir, gel ve yürüyüş” komutların verilmesi ve bunları yerine getirmesi esasına dayanır. Bu eğitim sayesinde sizin ve dostunuzun arasındaki iletişim daha da ilerlemiş ve belirli komutlarla sabitlenmiş olacaktır. Ayrıca sahip-köpek arası bağınız daha da güçlenerek, her iki tarafın da kendine güveninin artmasına sebep olacaktır.

3.4. Koruma ve Bekçilik Eğitimi

Koruma eğitimi için kabul yaşı EN AZ 12 Aydır ve eğitim süresi en az 5 haftadır. Koruma eğitiminin amacı sahiplendiği bölge, sahibi ve sahibine yakın insanları dış unsurlara karşı koruma davranışının geliştirilmesidir. Koruma davranışına ek olarak diğer özelliklerin bulunup bulunmadığı *karakter testi* yapılarak öğrenmek mümkündür. Köpekte bulunması gereken *dengeli agresyon* bu testin başında gelir. Bekçilik yapabilme özelliği ise ikinci sırada gelmektedir. Eğitim merkezi çalışanları tarafından uygulanan test sonrası bu eğitimin ona uygun olup olmayacağı hakkında size bilgi verebilir.

3.5. SKS (Sosyal Köpek Sınavı)'na hazırlık eğitimi

SKS(Sosyal Köpek Sınavı) eğitimi için uygun olan yaş EN AZ 6 AYdır ve eğitim süresi en az 6 haftadır. *SKS sınavı* adından da anlaşılacağı gibi köpeğin sosyallik derecesinin ölçülmesi ve yarışmada bulunan temel komutları yapması (otur,yat, bekle), yabancı nesne veya cisimlere tepki verip/vermemesi(zilli bisiklet, çim biçme aleti, maskeli veya farklı kostümdeki insan, adres soran insana tepkisi, arabalara tepkisi) gibi ilkelere dayanmaktadır.

3.6. BH (Refakat Köpeği Sınavı) sınavına hazırlık eğitimi

BH (Refakat Köpeği Sınavı) sınavı için uygun olan yaş EN AZ 6 Aydır ve eğitim süresi en az 6 haftadır. Köpeğin bu sınava geçebilmesi için SKS'yi vermesi gerekmektedir. Yani sosyal bir köpek olmalıdır. Bunun ardından sınav için gerekli olan güzergâhta (kayışlı veya kayışsız) yürümesi ve sahibinden gelecek belirli komutları (otur, yat, bekle, gel, yürü) eksiksiz yerine getirmesi amaçlanır.

3.7.IPO (International Prüfungsordnung/International workingtests) sınavlarına hazırlık eğitimi

IPO sınavları (I, II, III) bir köpeğin iş köpeği olarak kullanılabilirliğini tescil eden uluslararası sınavlardır. IPO sınavlarına hazırlama eğitimi için kabul yaşı EN AZ 12 AYdır. Eğitim süresi en az 6 haftadır. Köpeğin bu eğitime girebilmesi için *karakter testine* ihtiyaç vardır. Koruma köpeğinde istenen özellikler ve karakterin sahip olması gerekmektedir. Sınav için istenen SKS, BH sınavlarını geçen köpeğin belirtilen parkurları geçmesi, sınav için istenen hareketlerin gerçekleşmesine dayanır.

“Köpek Eğitimi ile ilgili bilgi metni” ni okudum ve anladım. TARİH, AD SOYAD, İMZA